

Zpráva z nejsmutnějších, úmrtí prof. JUDr. Ignáce Antonína Hrdiny, DrSc.

Dne 22. 4. 2022 zemřel ve věku 69 let prof. JUDr. Ignác Antonín Hrdina, DrSc. To je zpráva, která musí otřást každým, kdo jej znal, a kterou by měl vzít na vědomí každý z právnické obce (a nejen z ní), kdo jej osobně neznal.

Prof. Hrdina se narodil 6. března 1953 v Praze. Po ukončení gymnázia studoval na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích filozofii a teologii a v roce 1987 ukončil svá studia na Právnické fakultě UK, kde v následujícím roce dosáhl titulu doktora práv. Na Fakultě práva, kanonického práva a správy papežské Univerzity Jana Pavla II. v Lublinu studoval následně kanonické právo. Po získání magisterského titulu dosáhl v roce 2000 titulu licenciáta kanonického práva a v roce 2004 titulu doktora právních věd. Habilitoval se v roce 2002 na Teologické fakultě UK v oboru právních dějin a na základě úspěšného profesorského řízení roku 2007 na Univerzitě Palackého v Olomouci byl v následujícím roce jmenován profesorem teologie.

V podstatě celý svůj profesní život prof. Hrdina rozdělil mezi dráhu církevní a dráhu pedagogickou a vědeckou, i když se tyto dráhy do značné míry prolínaly. Pokud jde o tu prvou, byl v letech 1975 až 1988 zaměstnán v České katolické charitě, od roku 1990 do roku 2006 byl farářem na Strahově, v letech 1991 až 2018 působil též jako provizor ve správě strahovské kanonie. Mimořádně významné bylo i jeho působení na poli církevní justice, kde se stal v roce 1996 soudcem Arcidiecézního soudu v Praze, v roce 2002 soudcem Interdiecézního církevního soudu České provincie, v roce 2014 soudním vikářem Arcidiecéze pražské a předsedou Metropolitního cír-

kevního soudu, kde pak od roku 2019 působil jako jeho 1. místopředseda. (Na vysvětlení ne zcela zasvěceným, více toho v oblasti církevní justice u nás dosáhnout dost dobře nelze.)

Co se týče pedagogické činnosti prof. Hrdiny, je pro vydavatele i čtenáře tohoto časopisu klíčová ta její část, která se uskutečňovala na Fakultě právnické ZČU v Plzni, kde se jmenovaný jako její přední osobnost věnoval již od roku 1996 na katedře právních dějin výuce zejména kanonického a římského práva. Kromě toho od roku 2002 přednášel kanonické právo a od roku 2016 rovněž konfesní právo, jakož i teorii a filozofii práva na katedře pastorálních oborů a právních věd Katolické teologické fakulty UK v Praze. V letech 1995 až 1998 též přednášel právo na Teologické fakultě JU v Českých Budějovicích. Za obdivuhodnou lze označit vědeckou činnost prof. Hrdiny, která pokrývá vedle oblasti kanonického práva a konfesního práva též oblasti právních dějin a historie vůbec, jakož i oblasti římského práva, teorie práva a právní filozofie. To vše se odráží ve více než dvou desítkách monografií, učebnic a učebních textů, jakož i ve více než stovce nejrůznějších odborných článků a obdobných publikací, recenzí, slovníkových hesel i článků popularizačních. Za všechny publikace nechť je vzpomenu alespoň excelentní „Teorie kanonického práva“ z roku 2018 (ve spoluautorství s M. Szabo) a poslední velká monografie z roku 2020 „O hraběti Šporkovi, jeho Kuksu a Královedvorsku“. Velmi rozsáhlá a záslužná je v dané souvislosti konečně též překladatelská činnost, které se prof. Hrdina věnoval se zvláštním zaměřením na právní texty v němčině a zejména pak v latině, jejímž byl jedním z našich největších znalců.

Při pohledu na ostatní působení prof. Hrdiny předně nelze nezmínit, že již v roce 1970 vstoupil tajně do noviciátu u strahovských premonstrátů, s nimiž pak od roku 1975 nerozlučně spojil celý zbytek svého života. Jeho výjimečná odbornost vedla k tomu, že se stal členem několika tuzemských i zahraničních vědeckých rad a četných redakčních, jakož i oborových rad. V roce 2005 byl zvolen členem Moravsko-slezské křesťanské akademie, v roce 2016 mu byla udělena Pamětní medaile Západočeské univerzity v Plzni za vynikající vědeckou práci v oblasti konfesního a církevního práva a v roce 2018 obdržel Pamětní medaili císaře Karla IV. od arcibiskupa pražského a primase českého, pana kardinála Dominika Duky.

Vše, co bylo shora uvedeno, se ukazuje zdánlivě být dostatečným důvodem jak pro vyjádření hlubokého obdivu a úcty ke jmenovanému, tak i pro upřímnou vzpomínku na jeho úmrtí, které znamená odchod myslitele, jenž výrazně vynikal svou všeobecnou intelektuální potencií a schopností ji uplatnit. Ve skutečnosti tomu tak však úplně není. Důvody jsou přinejmenším dva.

První spočívá v pohledu na prof. Hrdinu jako na člověka v jeho úzkém vztahu k vydavateli tohoto časopisu. Nejenže jmenovaný za sebou zanechal generace studentů, které nad jiné obohatil širokými poznatky, ale vždy též neochvějně stál na straně Fakulty právnické ZČU, a to i v dobách, kdy široká veřejnost na ni „plivala“. Jakkoli by se to mohlo dotknout jeho postavení, a to nejen v právnických, ale i teologických kruzích, neobával se na ochranu fakulty důsledně vystupovat. Dělo se tak ústě i publikační formou, v neformálních i formálních kruzích, někdy i s využitím výjimečných osobních kontaktů (například při zprostředkování návštěvy pana kardinála Dominika Duky, který – byv náležitě pravdivě informován – se na stranu fakulty jednoznačně postavil).

Druhý z naznačených důvodů se opírá o pohled na prof. Hrdinu jako na člověka jako takového. Antonín svou nadobyčejnou přirozenou autoritou, moudrostí a charismatem vždy vléval naději všem, kteří ji potřebovali, a nenásilně poskytoval nezbytný nadhled a vyrovnanost těm, jimž se jich nedostávalo. Svou ohleduplností, laskavostí, neuvěřitelnou skromností, do smrti nekončícím skvostným humorem, jakož i četnými dalšími skvělými osobními vlastnostmi byl vždy šířitelem životní pohody, klidu a přátelství. Tím vším se ovšem stal též nedostižným vzorem, a to téměř ve všem.

Drahý Tondo, jsou-li tyto řádky psány jako hold jménem Fakulty právnické ZČU, je stěží zpochybnitelnou pravdou, že Tvůj skon znamená odchod nejlepšího z nás. Jsou-li tyto řádky psány jako rozloučení jménem bezpočtu Tvých přátel, je jistě stejnou pravdou, že nás sice opouštíš, ale že s námi v našich myslích a srdcích zůstaneš napořád. Za všechno moc děkujeme.

Pax Domini sit semper tecum.

doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.

Fakulta právnická, Západočeská univerzita v Plzni